

День цей свободи омріяний,
дружбою світлою крилений!

Завтра минає 35-а річниця соціалістичної революції в Болгарії (Дип. 3-ю стор.).

УРОЧИСТІ ЗБОРИ В КІРОВОГРАДІ

Вчора в приміщенні Будинку культури імені Калініна відбулося урочисте засідання представників громадськості міста Кіровограда, присвячене 35-й річниці соціалістичної революції в Болгарії. Збори відкрив другий секретар міськкому Компартії України М. П. Михайленко.

У президії — секретар обкому Компартії України А. І. Погребняк, завідувач відділом пропаганди і агітації обкому партії І. П. Оліфіренко, члени бюро міськкому партії, представники радянських і громадських організацій, передовики і новатори виробництва, гості з НРБ.

Учасники зборів надіслали вітальні листи на адресу Всенародного комітету і Толбухінського відділення Товариства болгаро-радянської дружби.

Молодий комунар

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання
XX

№ 108 (2680).

СУБОТА,

8

ВЕРЕСНЯ
1979 РОКУ.

Газета виходить
з 1939 року

Ціна
2 коп.

БРОНЬОВИЙ ЩИТ КРАЇНИ

У НАШІЙ країні щороку відзначається День танкістів. Він встановлений на честь великих заслуг воїнів-танкістів у захисті соціалістичної Батьківщини від зовнішніх ворогів. Не тільки в грізні воєнні роки, а й нині, у мирні дні, танкові війська, як і всі Збройні Сили СРСР, пильно охороняють творчу працю свого народу, спокій своєї Вітчизни. В цьому їхня головна і єдина мета, визначена Конституцією СРСР.

Відомо, що найважливішим виробництвом для радянського народу і його армії була війна проти німецько-фашистських загарбників. Командуючи загальною військовою танковими з'єднаннями, я пройшов дорогами війни всі 1418 днів, від Москви і Сталінграда, до Берліна і Праги. Це був шлях кровопролитних і героїчних битв, у ході яких наші танки продемонстрували неперевершені бойові якості, а радянські танкісти — величезну майстерність і героїзм.

У другій світовій війні, яку розв'язала сорок років тому фашистська Німеччина, брали участь багато-мільйонні армії, величезна

кількість зброї і бойової техніки. Не випадково її паливають «війною моторів». Радянська воєнна наука, передбачивши напад на СРСР, думала правильно про визначальну роль танків у майбутній війні. Наприкінці 30-х початку 40-х років на озброєння Радянської Армії почали надходити танки Т-34 і КВ, що згодом витримали всі випробування війни.

Масовий випуск цих танків, як, власне, й інших видів озброєння та бойової техніки, Радянський Союз розгорнув уже після виро-длого нападу на нього фашистської Німеччини. За чотири роки війни промисловість СРСР дала фронту близько ста тисяч танків і самохідно-артилерійських установок, майже в два рази більше, ніж зуміла випустити їх німецька промисловість. Радянські бронетанкові війська, безперервно поповнюючись бойовою технікою, пабували все більшою рухомістю, ударної сили, маневреністю. Масоване застосування бронетанкових військ зросло під час операції до операції. Так, якщо в контрнаступі під Москвою (грудень 1941 р.) брало участь 670 танків,

від Сталінградом (листопад 1942 р.) — 979, то в Курській битві (літо 1943 р.) їх було вже понад п'ять тисяч. У берлінській операції (травень 1945 р.) було обринуто на ворога сталеву армаду більш ніж у шість тисяч броньованих машин. Масоване застосування бронетанкових і механізованих військ у взаємодії із сухопутними з'єднаннями, з авіацією і артилерією зробило вирішальний вплив на засоби ведення операції і темп наступу Радянської Армії, дало їй можливість здійснити класичні операції на оточення та знищення великих угруповань німецько-фашистських військ. У багатьох стратегічних операціях танковим військам відводилася вирішальна роль: вони знаходилися на вістрі головного удару.

По війні Радянський Союз розпочав відбудову народного господарства, зайнявся вирішенням проблем підвищення добробуту народу. Водночас Збройні Сили СРСР різко скорочувались. Імперіалістичні ж держави мали тоді інші турботи — вони почали готувати проти Радянського Союзу атомну вій-

ЗАВТРА — ДЕНЬ ТАНКІСТІВ

ну. План такої війни було розроблено в США. Розкручуючи один виток гонки озброєнь за іншим, США та інші країни НАТО паронували свою ракетно-ядерну міць, постійно загрожуючи СРСР та іншим державам соціалістичної співдружності.

В такій обстановці Радянський Союз вимушений був підвищувати свою оборонну могутність, змінювати свої Збройні Сили, гармонійно розвиваючи всі види і роди військ. Танкові війська складають шпів основу бойової могутності сухопутних військ, є броньовим щитом Країни Рад.

ЩО Ж ЯВЛЯЮТЬ собою ці нові радянські танкові війська? У технічному оснащенні вони сягнули далеко вперед. У повоєнні роки було створено нові танки Т-54 і Т-55 з більш сильною вогневою міццю і броньовим захистом, підвищеною маневреністю та іншими перевагами порівняно з Т-34. Потім появились більш досконалі машини Т-62 і Т-72. У їхній конструкції зосереджені і досвід минулої війни, і ос-

[Закінчення на 2-й стор.].

ДЛЯ БРОЖАЮ-80

Лідирують комсомольсько-молодіжні

У колгоспі «Прогрес» унішньої осені дещо порушили традицію. Як правило, сівбу озимих тут доручали переважно досвідченим механізаторам, які не один рік загортали насіння в ґрунт, виробували щедрі врожаї. Нині ж два з чотирьох посівних екіпажів — комсомольсько-молодіжні. За кермом потужних тракторів Т-74 — двадцятидворічний Анатолій Торохтій і дев'ятинадцятирічний Анатолій Остроушко.

Залежно від довжини гін та попередника зміни-ла норма агрегату — 32—36 гектарів. Торохтій, як більш досвідчений, засіває 40—45, а Остроушко — в межах 40. На рахунок у кожного екіпажу вже більш як 300-гектарне поле. Молоді трактористи значно обійшли досвідчених колег.

Через день — два сівбу озимих на площі 2224 гектари в господарстві закінчать.

А. ПОДОЛЯК, громадський кореспондент «Молодого комунара».

Олександрійський район.

НОВИНИ

ВЕРНІСАЖ „МУРЗИЛКИ“

У Кіровоградській картинній галереї відкрилася пересувна виставка «Художники «Мурзилки», присвячена Міжнародному року дитини. Її влаштували Спілка художників СРСР і редакція популярного дитячого журналу.

Юні кіровоградці ознайомляться із 188 найкращими творами відомих радянських художників Ю. О. Васнецова, Є. І. Черушина, О. Ф. Пахомова, В. А. Фаворського, А. С. Пластова, Е. М. Рачева та інших.

Виставку відкрив начальник обласного управління культури М. І. Сиченко.

На відкритті були присутні завідувач відділом пропаганди і агітації обкому Ксмартії України І. І. Оліфіренко, секретар міськкому партії А. О. Кошелєва.

(Репортаж про відкриття виставки читайте на 4-й стор.).

КОНКУРС

ОЛЕКСАНДРІЯ. В колгоспі імені Калініна відбулися районні змагання на пращо за професією серед молодих ораторів. У суперництві взяла участь 24 механізатори.

Майже протягом усього відведеного для виконання роботи часу лідрував комсомолец із колгоспу «Препор комунізму» Василь Котаж. Тракторист ЮМЗ-6Л за сорок хвилин він зорав 0,4 гектара.

Високі показники з усіх компонентів змагання викликали на перше місце молодого оратора з колгоспу «Ленінський шлях» Віктора Новикова, який став цьогорічним чемпіоном Олександрійського району.

М. ТРУХАНОВ, громадський кореспондент «Молодого комунара».

СОЛЯЧНИЙ ЦВІТ

КОРЕСПОНДЕНТ: Сняжіть, будь ласка, лисе у вас урочисті від конференції? Ганка ДАМЯНОВА: Це була скоріше дружня, ділова, схильована розмова про ідейно-виховну роботу, про роботу вчительського колективу школи по вихованню учнів на прикладі життя і діяльності В. І. Леніна, про вивчення і втілення передового педагогічного досвіду, В багатьох виступах ішлося про творче використання теоретичної спадщини видатного радянського педагога, вашого земляка В. О. Сухомлинського.

КОРЕСПОНДЕНТ: У яких класах ви вчителюєте? Ганка ДАМЯНОВА: З першого по сьомий. Саме в учнів цих класів починають формуватися світогляд, виробляється естетичні смаки, виявляється нахили до того чи іншого предмета. Вести ці класи складно й відповідально. Тут потрібний творчий, індивідуальний підхід до кожного учня. І конференція в Кіровограді дуже багато дала мені практично. Адже переді мною виступали досвідчені українські колеги, у яких є чого навчитись, є що перейняти.

КОРЕСПОНДЕНТ: Ви в нашому місті вперше? Ганка ДАМЯНОВА: Так. І тому відразу хочу сказати, що воно мені дуже сподобалося не тільки зеленими вулицями, скверами і парками, скільки щирими, доброзичливими людьми. Теплі усмішки кіровоградців супроводили нас на всіх дорогах вашої області. Вся ця поїздка — як сонячний цвіт довголітньої міцної дружби двох народів. І сьогодні, напередодні 35-річчя соціалістичної революції в Болгарії, ми з особливою хвилюванням приймемо поздоровлення кіровоградських друзів з цією знаменною подією нашого народу.

КОРЕСПОНДЕНТ: Дозвольте і мені від імені колективу редакції прислати наше поздоровлення до тих привітаних, що надійшли на адресу вашої делегації у зв'язку з 35-ю річницею соціалістичної революції в Болгарії.

Ще в квітні нинішнього року плазильник Світловський з огляду чистих металів Микола Правосудко виконав особливий п'ятирічний план. Нині комсомолец працює в рахунок червня 1981 року.

На знімку: М. ПРАВОСУДКО.

Фото С. ФЕНЕНКА.

УРОЖАЙ-79

ЗАВДАННЯ — МАКСИМУМ ПРОДУКЦІЇ

Почав видавати цунор з буряків урожаю нинішнього року завод Сальнівського цукрокомбінату Гайворонського району. В першу зміну вироблено 150 центнерів продукції.

Підприємство ще не набрало повної потужності, але вже сьогодні виробничий, в тому числі комсомольці і молодь, праг-

нуть до того, щоб якнайшвидше, без втрат прийняти сировину, вміло й раціонально розмістити її на кагатному полі заводу. В центр уваги сальнівці ставлять вчасну й високоякісну переробку буряків, вони прагнуть за починати діяльність довести вихід продукції з кожного центнера сировини до 13 кілограмів.

Саме на це надихає колектив цукрозаводу постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про додаткові заходи по забезпеченню своєчасного збирання, перевезення і переробки цукрових буряків урожаю 1979 року».

Значну роль у виконанні важливих завдань партії та уряду сальнівці відводять комсомольцям і молоді, які працюють на відпо-

відальних ділянках виробництва — апаратниками, фільтрувальниками, спарщиками.

Так, у перші дні сезону відзначається комсомольсько-молодіжна бригада по ремонту контрольно-вимірних приладів і апаратури, де групомсоргом кандидат у члени КПРС Василь Лісничук. Хлопці достроково виконали визначений обсяг робіт під час ремонтного періоду. А тепер забезпечують продуктивну дію технологічного устаткування.

Незабаром підприємство вийде на заплановану потужність — 590—595 центнерів цунору за зміну.

О. ДОЛИНСЬКИЙ, секретар комітету комсомолу Сальнівського цукрокомбінату.

ЩЕ ТРИК колектив цеху № 1 Кіровоградського виробничого швейного об'єднання часом ставав перед неприємним фактом: через низьку якість шиття повернуто серію виробів.

Шукали винних, позбавляли преміальних. На зборах знову й знову критичували колектив цеху — ніяк не виходить у нього без браку.

Якось зайшла (вкотре) про це мова й на комсомольських зборах.

— Самі ми винні, — сказала начальниця поста «Комсомольського прожектора» Лідія Біляченко. — Всі комсомольці разом і кожен зокрема. Не

процента прогресивки (оперативному загонові надано право ухвалювати такі рішення щодо тих, хто допускає брак у роботі)? А рейди тепер улаштують щотижня в обох язко-вому порядку.

Ось про все це й розповіла на звітно-виборних комсомольських зборах цеху керівник загону Ліда Біляченко.

Ім, оперативникам, до всього є діло. Скажімо, в об'єднанні розгорнули велику роботу під девізом «Кожному молодому працівникові — середню освіту!». Члени загону вирішили, що це і їхня справа. І нині, коли всім учням вечірньої чи заочної школи

ЗВІТИ І ВИБОРИ В КОМСОМОЛІ

Похід триває

принципові ми до тих, хто допускає брак у роботі. Треба якось по-іншому...

І створили комсомольський оперативний загін якості, його очолив керівник поста «Комсомольського прожектора».

Ще й року відтоді не минуло, а в цеху вже сталися помітні зміни. Коефіцієнт якості виробленої продукції дорівнює 0,99, з першого пред'явлення здается 98,6 процента виробів. У другому кварталі колектив комуністичної партії цеху № 1 виборів перше місце в республіці серед колективів однорідних підприємств легкої промисловості, комсомольську організацію нагородили Почесною грамотою ЦК ВЛКСМ.

Сьогодні колектив працює під девізом «Кожного відстаючого поруч!». Із 55 комсомольців цеху 42 носять завання ударника комуністичної праці, 15 борються за звання «Краща молода робітниця».

...А почалося з першого рейду оперативного загону якості, до складу якого ввійшли кращі молоді виробничий Люба Любаненко (секретар цехової комсомольської організації), Валя Амошій, Наталя Васильєва, Гая Токер — усього сім чоловік. Наслідки перевірки обговорили на засіданні активу, випустили «Комсомольський прожектор», присвячений якості. Відтоді загін став стимулюючою силою. Кому ж хочеться попасти у вікно «КП» або лишитися без певного

надается щотижня вільний день із збереженням середньої оплати праці, члени загону стежать, щоб тут не було порушень, викликаних, так би мовити, виробничою необхідністю. Разом з тим, у цеху всім надається можливість бути суміжної спеціальності, щоб при необхідності підняти подругу. По кілька операцій успішно виконують групкомсорт однієї з бригад Меланія Сичова, краща молода робітниця Марина Гіряк, Тетяна Яковенко, Люба Олексієнко та багато інших. А Людмилу Коростієнко за сумлінну й високопродуктивну працю нагородили медаллю «За трудову відзнаку». Таня Брангач зовов'язалася виконати особисті п'ятирічку до 22 квітня наступного року — до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Її підтримали 35 комсомольців цеху. З 1 серпня вони стали на трудову вахту на честь цієї знаменної дати. Спеціальний екран постійно висвітлює хід соціалістичного змагання.

Нинішньої осені, як і щороку, цех поповнився новачками. Отже, добилися турбот у членів оперативного загону. Та діяча звикли до того, що клопотів ніколи не бракує. Часом не всі й устигають, про що їм указували на звітно-виборних зборах. Але в тому, що цех став одним із кращих в об'єднанні, є їхня заслуга.

Р. МАРЧЕНКО.
м. Кіровоград.

БРОНЬОВИЙ ЩИТ КРАЇНИ

(Закінчення.
Поч. на 1-й стор.).

танні досягнення науково-технічного прогресу, врахувані найважливіші вимоги ведення сучасного бою.

Сьогоднішні танки — це, можна сказати, броньовані фортеці, які в умілих руках можуть розв'язувати найскладніші і найрізноманітніші завдання у будь-яких видах бойової діяльності. Надійний броньовий захист здатний захистити екіпаж танків у бою від різних уражаючих факторів як зовнішньої зброї, так і зброї масового ураження. Із навчаннях Радянської Армії, що проводилися останнім часом (іх, до речі, мали можливість спостерігати іноземні військові представники), танки діяли разом з мотострілецькими частинами при активній підтримці авіації, артилерії. Сила вогню, маневр і темп визначали сучасний характер бойових дій на «полі бою».

Нинішні танки можуть бути використані в морському десанті: вони пла-

вають по воді і ходять під водою.

СИЛА танкових військ визначається не тільки бойовою технікою, а й людьми, в руках яких знаходиться ця техніка. Радянські танкісти, як і всі воїни наших Збройних Сил, — полум'яні нагріті-інтернаціоналісти, вірні сини соціалістичної Вітчизни. Це політично зрілі, технічно грамотні, добре навчені захисники Батьківщини. Вони наполегливо оволодівають довіреною їм зброєю, складною технікою, невтомно вдосконалюють свою бойову майстерність. І завжди готові виступити на захист своєї соціалістичної Батьківщини.

Світові добре відомо, що Радянський Союз проводить політику миру, ніколи й нікому війною не загрожував і ні на кого не нападав. Наш народ краще, ніж хто інший, знає, що таке війна і які жертви та руйнування вона може принести. Він і його армія не думають про «нанесення першого удару», і

його танки не збираються прориватися до берегів Рейну чи Ла-Маншу, як у цьому намагаються переконати своїх співвітчизників буржуазні пропагандисти і патовські генерали.

«...У Радянського Союзу, — заявив Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнєв, відповідаючи на запитання західнонімецького шотландця «Фортвест», — немає ніяких намірів напасти на жодну державу ні на заході, ні на сході, ні на півночі, ні на півдні. Радянський Союз зовсім не збирається «завоювати» Західну Європу. І наш Генеральний штаб не працює під графіком «виходу до Ла-Маншу». Рамки радянського військового будівництва визначаються межами необхідної оборони. А оцінюючи потреби оборони СРСР, слід пам'ятати і про географічне положення нашої країни».

Дмитро ЛЕЛЮШЕНКО,
генерал армії, двічі
Герой Радянського
Союзу.

(АПН).

До 40-річчя
восс'єднання
західноукраїнських
земель з Радянською
Україною

БУКОВИНА СЬОГОДНІ

Самобутнє мистецтво гуцулів представити на міжнародному фольклорному конкурсі в польському місті Закопане народний самодільний ансамбль танцю «Смеречина» Вижницького районного Будинку культури.

Репертуар цього колективу, творча біографія якого налічує майже тридцять років, містить, мабуть, все, чим славиться народне мистецтво жителів українських Карпат. Його дорожочини розписи танцюристи збирають на традиційних святах лісорубів і тваринників, на їх сімейних торжествах. Так з'явилися десятки концертних програм, з якими самодільні артисти успішно виступали на республіканських і всесоюзних конкурсах, а також за кордоном.

У складі ансамблю — тру-дівники деревообробного заводу, інших підприємств міста над Черемошем. На міжнародному конкурсі фольклорних колективів гірських народів у Закопане «Смеречина» виступила із спеціально підготовленою композицією, в якій мовою музики і танцю відображено натхненню працю і відпочинок земляків, їх копоритні святкові обряди. У змаганні за основний приз — «Золота сокирка» — брати-муть участь і костюми. Їх також виготовили за народними зразками самі учасники ансамблю.

С. КАШТАЛЯНИК,
м. Чернівці.
кор. РАТАУ.

ЧЕРНІВЦІ. Другий укіс природних трав почали господарства Буковини. Кладові кормів поповнюються сінажем, силосом, сіном, вітаміним борозном. Майже по 600 центнерів зеленої маси з гектара вже одержали трудівники Кіцманського, Заставнянського, Новоселицького районів. В цілому по області заготовлено понад 60 тисяч тонн різнотрав'я — вдвоє більше, ніж передбачено планом.

(РАТАУ).

Людмила САЛЮ працює телефоністкою в Долинському районному вузлі зв'язку. Працює відмінно, як і належить комсомолці, тим більше членові комітету комсомолу, агітаторові.

Нещодавно на обласному конкурсі професійної майстерності Людмилі присудили друге місце.

Фото С. ФЕНЕНКА.

Мі після виступу

«ЕТЮД ПРО ШКОЛУ»

У матеріалі під таким заголовком 21 серпня цього року було піддано критичній оцінці будівництво нового приміщення Мало-

веківської десятирічки № 3.

Як повідомля редакцію викопуючий обов'язки керуючого трестом «Кіровоградськбуд» Л. С. Кагандай, публікація обговорилася на засіданні виконкому районної Ради народних депутатів з участю виконробів, бригадирів будов та адміністрації школи. Критику визнано справедливою.

До будівництва залучено ще 80 чоловіків — представників «дефіцитних» спеціальностей.

Трест організував роботу на об'єкті бригади ПМК-133 (м. Знаменка), ПМК-135 (м. Новоукраїнка), ПМК-304 (м. Кіровоград). Це забезпечить здачу нової школи в експлуатацію в четвертому кварталі нинішнього року.

ВИ ЗОБОВ'ЯЗУВАЛИСЬ

Хлопці працюють, як завжди, розмірено, чітко, не поспішаючи. І щомісяця переизконують план випуску продукції, а сама продукція — високої якості. Нікого це не дивувало. Адже бригада Демиденка — колектив «автоматників». Дехто навіть іронізував: мовляв, за передовиків план роблять автоматом...

Проте мало хто на підприємстві знає (і в цьому, очевидно, вина заводу комсомолу), яке напруження панує в цьому, на перший погляд, тихому цеху, особливо у бригаді Миколи Демиденка.

Завод друкарських машинок — підприємство молоді, а бригада, що обслуговує верстати-автомати, ще молодша. Їй усього п'ятеро. Власне, цей колектив породив сам себе. Бригадир Микола Демиденко і його товариш Микола Медвідь, що прибули в Кіровоград на запрошення заводу, — єдині у

ГРАМ — ВЕЛИЧИНА ЗНАЧНА

для бригади «АВТОМАТНИКІВ» КІРОВОГРАДСЬКОГО ЗАВОДУ ДРУКАРСЬКИХ МАШИНОК

бригаді люди, які вміли обслуговувати автоматичні верстати. Анатолій Грецький, Віктор Бабич, Володимир Рябенко — то все колишні учні Медвідя і Демиденка.

І все ж бригада тільки даєчі мала неприємну справу з відділом технічного контролю. Це було на самому початку становлення колективу.

Нині бригада виготовляє найскладніші деталі до друкарської машинки «Яграна»: гальмівні барабани, шестерні, фланці. Незважаючи на це, хлопці вже давно здають усю продукцію тільки з першого пред'явлення. Свої соціалістичні зобов'язання на другий квартал вони успішно виконали. Так, у ра-

порті Кіровоградському міському ЛКСМУ значиться: продукції з першого пред'явлення — 100 проценти, виконання плану випуску продукції — 128, продуктивність праці — 114,8 процента, економія металу — 138,5 карбованців.

Звернімо увагу на останню цифру — 138,5 карбованців. На перший погляд вона може здатися вже надто мізерною, про яку й згадувати не варто. Але то тільки на перший погляд. Боротьба за економію металу велася і ведеться уперто. Не треба забувати, що виробі «автоматників» вимірюються грамами. Невеличка шестерня, приміром, важить усього 36 грамів. Отже,

грам металу для бригади Демиденка — величина значна.

У другому кварталі цей молодий колектив виробив перше місце серед комсомольсько-молодіжних колективів обласного центру. Кіровський райком комсомолу нагородив бригаду перехідним Червоним прапором.

Отож хотілося знати: яка заслуга в цьому саме людей, а не верстатів-автоматів, що роблять хлопці, аби досягти такої високої продуктивності праці, добитися перевиконання плану, здачі продукції з першого пред'явлення? Ось стисла колективна розповідь групкомсорта бригади Анатолія Грецького, механіка цеху Олександра Демиденка, робіт-

ника Миколи Медвідя:

«Щоб автомат почав працювати, треба «зарядити» його заготовкою. Для налагодження нормальної роботи верстата потрібна певна кількість металу. Деталі кілька разів перевіряємо, перш ніж приступимо до масового виготовлення їх. Кваліфікована наладка верстата дає змогу в подальших процесах зменшити витрату металу. Звідси — економія».

Автомату потрібна людина, її мозок. Відчуває трудності верстат — відчуває їх і робітник. Тоді людина приходить на допомогу механізму. Скажімо, різці до верстатів не підходили. Із-за них мали брак, кілька разів

на тиждень автомат доводилося переналагоджувати. Гаявся час, витрачався метал. Ми виготовили свої різці, які дають можливість автоматичному верстатові працювати тиждень без переналадки. Мабуть, не треба пояснювати, що це значить».

Другий випадок: різці свердла спрацювалися, а інших не було. Не зупиняти ж верстатів-автоматів. Для розточки шестерень ми запропонували інші свердла. Вони це не відповідали усім вимогам, але вихід знайдено: десь складних і дорогих верстатів грацює».

Народжується спочатку колектив, а потім уже успіхи його в праці. Хочеться побажати перемогам узяти новий рубіж — виконати п'ятирічку до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Вони зобов'язалися це зробити.

Г. АЛЬОШИЧЕВ,
інструктор Кіровсько-го райкому ЛКСМ України.

ДЕНЬ ЦЕЙ СВОБОДИ ОМРІЯНИЙ,

Сторінка присвячується
національному святу
Народної Республіки
Болгарії — Дню свободи

ДРУЖБОЮ СВІТЛОЮ КРИЛЕНИЙ!

Вже багато років колектив дачі орденоносного заводу «Червона зірка» дружить із колективами тольбухінських заводів «Маяк», електронної і нестандартної апаратури

нобудівники виготовляють зерноукошу сівалку СУК-24А, документацію на яку розробив колектив «Червоної зірки». До речі, серед цехів заводу «Маяк» Толбухінського округу і

воєний прапор, заснований болгарськими машинобудівниками, колективів ліварного цеху сірого чау-ну заводу «Червона зірка».

А цього року наша де-

хорова квітка УРСР заводського Гілацу культури імені Жвєткіна

У нашому заводському музеї є спеціальний куточок радянсько-болгарської дружби, де зберігаються сувеніри, подарунки болгарських побратимів, листи, фотознімки, фотоальбоми, що розповідають про трудові будні і відпочинок болгарських машинобудівників.

І, відзначаючи 35-річчя соціалістичної революції в країні побратимів, ми з раз кажемо: нашої дружби щедро колоситься на добро, щастя і мир даох братніх народів. Запорука цьому — вірність інтернаціональному обов'язку, віковічні братерські зв'язки, світле комуністичне зазтра.

В. ЛУШПАСНКО,
заступник секретаря парткому заводу «Червона зірка»

Жолеги і побратими

«Зена», машинобудівного заводу міста Чирпан «Будущность», аграрно-промислового комплексу імені Стойко Георгієва села Лозчанци. Ця дружба колоситься розвитком технічного прогресу, зміцненням культурних зв'язків тощо. Наші сівалки працюють на полях багатьох тольбухінських кооперативів, червонозоріаці успішно використовують техніку, яку поставляють нам болгарські друзі.

Нині тольбухінські маши-

нашого заводу широко розгорнулося соціалістичне змагання за право бути удостоєним перехідного Червоного прапора. Переможцями вважаються колективи підприємств, які на своїх підприємствах виконали умови внутрішнього соціалістичного змагання і добилися найвищих показників у виконанні планів і зобов'язань за підсумками року.

Так, минулого року делегація заводу «Маяк» вручила перехідний Чер-

легатія побувала в НРБ і вручила машинобудівникам «Маяка» перехідний Червоний прапор, заснований на «Червоній зірці».

Вагомий внесок у зміцнення дружби між народами даох братніх країн вносить заводське відділення Товариства радянсько-болгарської дружби, яке очолює А. Ф. Шило.

Багаторічні мости нашої дружби схожі на дзвіночки, які веселі, що їх перекинула між Кіровоградом і Толбухінським народна

БРАТЕРСТВО
СКОРОЧУЄ
ВІДСТАНІ

Я не був учасником подій, що відбулися в Болгарії грізного вересня 1944-го. Я не був знайомим з бойцями Народного фронту, які йшли на смерть, здобували перемогу. Їхні імена я знаю з історії, з розповідей дорослих, з літератури.

Сьогодні ми, молодь покоління народної Болгарії, продовжуємо справу своїх батьків. Ми не тільки свідки швидкого розвитку нашої країни по шляху соціалізму, а й активні будівники нового життя. Руками молоді зводяться нові міста, заводи, фабрики, житлові квартали, школи, дитячі садки. Незвідомою стала моя рідна земля за 35 років після визволення від німецько-фашистських загарбників і встановлення на ній народної влади.

Я маю добру можливість наочно переконавшись у братерській підтримці, допомозі радянського народу болгарському. Я на власні очі бачу ту велич соціалізму Країни Рад, до якої йде і моя країна. Грандіозні розміри, небачені масштаби, а найголовніше — це люди: добрі, енергійні, життєрадісні, чуйні. Дуже приємно, що в Кіровограді в багатьох навчальних закладах є музеї і клуби радянсько-болгарської дружби. Часто нас, болгарських курсантів, гостинно запрошують на різні урочистості, мітинги, вечери дружби. Всі прийоми свідчать про щире любов і повагу до всього болгарського народу.

Радісно й те, що Кіровоград і Толбухін — міста побратимів.

Другий рік я навчаюся у вашому прекрасному місті. І не було такої хвилини, коли б я або хтось із моїх земляків почував себе самотнім. Усеюди нас оточують багато близьких, багато патрічних товаришів і друзів.

Відстань від Кіровограда до Софії невелика. Та міцна братерська дружба скорочує будь-які відстані.

Никола ВОЛЧАНОВ,
курсант Кіровоградського льотно-штурманського училища.

Цей малюнок старого будиночка, який ви бачите на фоторепродукції згорі, подарувала нам болгарська художниця Банарджисва.

Мешкає вона у Горній Сряховиці, поблизу одного з найстаріших міст Болгарії Велико Тирново. Її затишна, прикрашена власними картинками квартира — у сучасному багатоповерховому будинку. Він розташований у такому ж затишному провулку, потойбіч якого — ось цей маленький будиночок.

— Будиночок старий, — розповідала Банарджисва, — він бачив болгарський народ ще поневолення... Але для нас, болгар, він дорогий не тільки тим, що є своєрідним пам'ятником національної культури. У 1877—1878 роках, коли точилась російсько-турецька війна, у будиночку знаходився штаб російської армії, російський генерал тут був...

І сама Банарджисва — художниця, жителі Горної Сряховиці працюють нині над тим, щоб старий будиночок став музеєм радянсько-болгарської дружби.

— Ви подивіться на нашу країну, — говорила Банарджисва, — і побачите велич її соціалістичних перетворень, які відбуваються у давній, випробуваній дружбі з великим Радянським Союзом...

...У поїзді по сьогоднішній Болгарії нас вражали ці нові квартали міста Сливена, розташованого у сузіз'ях гір (середнє фото), радувала багаторість площ у столиці НРБ Софії (фото внизу). І вражала велич Рильського монастиря — історичного пам'ятника, місця переплетень туристських маршрутів — звідки, власне, бере свої витони болгарська національна культура (на фото).

В. КОВАЛЕНКО,
Т. КОВАЛЕНКО.

Фото авторів та В. ГРИБА.

ПО БОЛГАРІЇ

«ЮНІ
ГОСПОДАРІ
ЗЕМЛІ»

таку секцію недавно створено при Міжнародному клубі молодих механізаторів Кіровоградщини і Толбухінського округу Народної Республіки Болгарії.

Радянські й болгарські школярі ділитимуться досвідом трудового навчан-

ня, підготовки себе до самостійної роботи в соціалістичному сільськогосподарському виробництві.

Перші кроки секції вже зроблено: 30 юних таєрників Долинського, Бобринецького, Олександрійського, Ульяновського районів відвідали своїх болгарських ровесників.

Десяте, ювілейне засідання ради клубу відбулося наступного року, а для секції «Юних господарів землі» воно буде першим.

К. ЧИНАБЕКОВА,
інструктор обкому ЛКСМУ.

У НАШИХ ДРУЗІВ

Девіз —
ПОШУК

Третій рік на тольбухінському заводі «Васил Козаров» працює клуб технічної і наукової творчості молоді (ТНТМ). Строк, здається, невеликий, та результати діяльності клубу досить відчутні. Сьогодні можна вже говорити про певний досвід, набутий тут, а головне — про атмосферу творчого технічного пошуку, поштовх якому дав клуб.

Серед багатьох членів, що сиріяли цьому, головний — цілеспрямована пропаганда досягнень науки і техніки. Про напрям діяльності клубу ТНТМ яскраво розповідає виставка, відкрита на заводі. Її експонати показують, чого досягли за три роки члени клубу, зокрема його активісти. Виставка постійно поповнюється. На стенді «Клуб ТНТМ пропонує» регулярно появляються матеріали про новинки в галузі, різні повідомлення. Привертає увагу заводчан і фотовітринка, яка показує, що нового впроваджено у виробництво.

Значний інтерес молодих робітників викликають інформаційні фільми, що їх знімають заводські кіноаматори. До творчого пошуку спонукають матеріали, зібрані на стенді «Зробив сам».

Комітет комсомолу підприємства разом з правлінням клубу розробив методичні поради, котрі стали в пригоді кожному молодому виробничникові у творчих пошуках. Допомагають їм у цьому молоді спеціалісти, наставники.

Веселин ПЕТРОВ,
інженер.

товляє комсомольсько-молодіжну бригаду переробного цеху, удостоєна найвищої оцінки — знаку «К».

Досвід
передової

Добра слава йде в Кіровоградському аграрно-промисловому комплексі про молодого доярку Стоянку Іванову. Зобов'язавшись до кінця року надати від групи корів 120 тонн молока, вона вже має 110. Підрахунки показують, що С. Іванова до кінця вересня виконає своє зобов'язання. Досвід правофлангової змагання наслідують усі доярки господарства.

Виконали
п'ятирічку

Товариші по роботі тепло привітали молодих робітників Георгія Іванова, Стоянку Ставрову і Пенку Костянінову з визначною трудовою перемогою — виконанням особистих п'ятирічок. На тольбухінському заводі «Орлов» працюють десятки виробничників, які справлялися з п'ятирічними завданнями.

Табір
над
морем

Ціле літо не змовкали пісні і музика в таборі «Івката», розташованому на березі Чорного моря, неподалік міста Балчик. Як згадати про цікавий і змістовний відпочинок юнаків і дівчат з братніх соціалістичних країн, лишилося записати в книзі відзвітів. Гостям табору найбільше запам'яталися зустрічі зі своїми болгарськими ровесниками, трудові десанти, прогулянки по морю.

На честь
свята

В усіх трудових колективах Толбухінського округу широкого розмаху набрало змагання за гідну зустріч 35-ї річниці соціалістичної революції в Болгарії. Одним з перших трудових перемог здобули працівники м'ясокомбінату «Родоп». Вони видали понад зобов'язання продукції на сотні тисяч левів. Велика заслуга в цьому колективі переробного й консервного цехів, Продукція, яку вино-

З новою
програмою

Вокально-інструментальний ансамбль окружного Будинку молоді — частини геть на промислових і сільськогосподарських підприємствах. Нещодавно самодіяльні артисти побували з новою програмою у трудівників міст Генерал Тоджово і Каварна.

Підготував В. ГАНОВСЬКИЙ.

СУБОТНИЙ РЕПОРТАЖ

СВЯТО ФАРБ ЯСКРАВИХ

Першими відвідувачами картинної галереї, звичайно ж, були діти. Бо саме для них ця виставка художників улюбленого дитячого журналу «Мурзилка».

Перші зустрічі з малюнками, перші враження.

— Мені найбільше сподобалися картини про білочку, лисичку і про ведмедика, який сам себе покрав, — каже першокласниця середньої школи № 24 Наталя Сліпніна. — Зібрятка тут такі великі, яскраві, неначе живі. Так і хочеться погладити їх по м'якеньких спинках...

Учениця третього класу шостий Кіровоградської десятирічки Іра Петрова на виставці зустрілася з героями своєї улюбленої книжки «Про хитру Лисичку і сірого Вовка». А її однокласниця — Оксана Міхаїленко Райчук з багатьма малюнками виставки вже давно знайомі, адже вони постійні читачки «Мурзилки».

А ось і солідніші відвідувачі — учні Кіровоградської художньої школи. Для них вернісаж — не тільки яскраві фарби, цікавий сюжет, а й можливість простежити і вивчити стиль, «посередність» відомих митців. Сергій Чумаков, Дмитро Полуденко, Сашко Чорноморченко одноосійні у своїх думках:

— Ми вражені тим, що тільки-но побачили тут. Ці-

кавим і цінним для нас є те, що у багатьох художників водночас поєднуються простота і безпосередність, легкість і серйозність виконання. Саме це надає малюнкам особливого ефекту, оригінальності.

...Перегляд вистави привабливо барвистий світ казок, щасливе життя радянських дітей. Але малюнки захоплюють не тільки юних. І навіть дорослі, проходячи повз картини дитячої тематики, мимоволі узяють себе в якісь

дивовижній, веселковий, чарівній країні... Роботи 60 авторів експонуються на виставці: В. Чижикова і З. Пивоварова з Москви, Б. Калаушина і С. Острова з Ленінграда, Б. Жиліте і А. Степановича з Вільнюса, В. Легкобита з Києва...

Нарешті, слово господареві експозиції — старшому науковому співробітнику Дирекції виставок Спілки художників СРСР Г. І. Климовицькому: — Нашу пересувну виставку створено три роки тому на честь 50-річного ювілею журналу «Мурзилка». Важко перелічити куточки нашої країни, де ми за цей час побували. Сочі і Кривий Ріг, Феодосія і Дніпропетровськ, Батумі і Белгород... І всюди ми були бажаними гостями. Ми хочемо ближче ознайомити хлопчаків і дівчаток з роботами відомих дитячих художників, допомогти їм краще й глибше засвоєвати делікатні літературні твори. А ще — виховувати у дітей такі якості, як доброта, чесність, людяність, повага до старших. І особливого змісту набула ця виставка нині, в Міжнародний рік дитини.

...До виставочного залу заходять усе нові й нові відвідувачі. Школярі, вчителі, працівники бібліотек, любителі образотворчого мистецтва йдуть сюди, щоб пізнати радість від зустрічі з мистецтвом.

Т. БОРИСОВА,
м. Кіровоград.

БЕРІЗКИ.

Фотохуд. В. ГРИБА.

„ПОСИЛКИ“ ВІД СОНЦЯ

Завдяки лавина, відома під назвою кульових блискавок, — не по опису, як згадується в стародавніх літературних довідках, а за допомогою сучасних науковців, які вивчають її в лабораторії Сонця. Ці дослідження проводяться на космічній станції «Солар-Вінд» на висоті 1,5 мільйона кілометрів над поверхнею Сонця. Вони дозволяють вивчати не тільки самі блискавки, але й температуру зовнішньої атмосфери Сонця, яку вивчають за допомогою спеціальних приладів. Діти з них потрапляють у зону атмосфери і, вивчаючи її, знаходять багато цікавого.

Таке припущення, основане на результатах дослідження структури сонячного вітру, висунув професор Іллієвського університету С. К. Веховський. На користь цієї гіпотези говорять і деякі інші відомі закономірності процесів.

Новий висновок пролив світло на багато загадкових питань, що відносяться до Сонця. Складно, при цьому спостереження стають значно складнішими, якщо уявити собі ударні хвилі, що об'їмають маси літальних тіл. Дістають повільно і часті спалахи далеких хвостатих мандринок: вони звичайно ж «закручуються» в корупційних потоках і зростають у зв'язку з цим ймовірності зустрічі плазмових адрині таких комет.

В. ЧАМАРА,
кор. РАТАУ.

МОЗАІКА

ДЕЩО З ІСТОРІЇ ПИВА

Навряд чи багато піни у світі любителів, а також і торговців пивом, котрі знають його історію. Тим часом у ній немало повчального...

Вперше пивні, схожі на сучасне пиво, почали виробляти в 17-му столітті тисяч років тому стародавній шумери, що проживали на території між ріками Тигр і Євфрат. Вони, як стверджують історичні документи, що збереглися, приносили його в дар божин родючості. Виробляли пиво й у Вавилоні, що виник майже через тисячу років на місці шумерської цивілізації. Проте правила його виготовлення і продажу не обійдені увагою в найбільш знаменитій пам'ятці стародавнього Сходу — знаменитому зводі законів царя Хаммурапі. «Судебник Хаммурапі» передбачав, зокрема, суворі покарання пивоварам, котрі піддавали в пиво воду. Винуватим, цю правду, надавалося право вибору: або бути втіленим в бочці з розбавленим пивом, або пити його доти, поки не впадуть як мертві...

(АФН).

«СМАЧНИЙ МУЗЕЙ»

У містечку Понтедессіо, що за сотню кілометрів від Генуї, знаходиться предмет гордощів місцевих жителів — музей історії спагетті. (Точне походження слова «спагетті» ревідемо. Та вони повилилися в Сіцилії у XVIII столітті).

При вході до музею відвідувач мимоволі звертає увагу на картину XVIII століття із зображенням покровителя «товариства виготовлення перміселі» св. Стефана, смерть якого оплакують послухники. Проте святий лежить не в гробі, а на скриньці з борщом.

Знається тільки додати, що італійці традиційно посядають перше місце у світі по споживанню макаронних виробів.

Рим.

Н. ТЕТЕРІН,
кор. ТАРС.

НА ЧОМУ «СТОІТЬ» ГАРВАРДСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Будівельники й не думали (хоча не відбувалося поруч знаменитого Гарвардського університету), що зробили важливе відкриття. Прокладаючи тунель для нової лінії метро, вони наткнулися в глибині спочатку на кістки свійських тварин. Потім показали залишки старої будівлі... Спеціалісти, котрі заклали знахідкою, встановили, що траєкторія метрострої перетнула одне з перших поселень в американському Кембріджі, що виникло на початку XVII століття. Археологи знайшли тут також дрібні англійські монети, відкарбувані 1613 року, численні предмети хатнього вжитку: глиняні кулі та гачки, олов'яні ложки, в'язальні спиці, курячі люльки, зелені шпигли...

Вважається, що Кембрідж виник 1630 року, каже директор Гарвардського інституту археології Майкл Робертс. Нові знахідки свідчать про те, що поселення існували тут раніше і, крім того, можуть багато що розповісти про життя перших переселенців зі Старого світу.

(АФН).

НЕДІЛЯ,

9 ВЕРЕСНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.40 — Північний. 9.05 — Концерт тапировального ансамблю «Сред» (Софія). 9.30 — «Будильник». 10.00 — «Служба Радіокому Союзу». 11.00 — «Веселі сповідники». Художній телефільм. 2 серія. 12.20 — Кіножурнал «Хочу все знати». 12.30 — «Сильна година». 13.30 — «Музичний блок». 14.00 — П. Бомарше. «Шалений день або Одруження Фігаро». Фільм-інста. 17.00 — «Все папани». Мультфільм. 17.15 — «Далі вас, трудивши селі». Концерт. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — «Сьогодні — День танців». 19.00 — Концерт, присвячений Дню танців. 20.00 — «Навб кінопоходжень». 21.00 — «Час». 21.35 — Хорей. На приєз газети «Руде право». Збірка СРСР — збірка Фінляндії.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Далі вас, трудивши селі». 10.45 — «Сьогодні — День танців». Телефільм «Легенда про танці». 11.00 — «Слава солдату». 12.00 — «Доброго нам здоров'я». 12.30 — До 210-річчя з дня народження І. Котляревського. «На Ізюмській горі». 13.10 — «Естради, могоді». 13.25 — Для дітей. «Лесний годинник». Мильна вистава. 14.05 — «Джере-ла». На останній виставці квітів у Києві. 14.50 — «Соло і люба». 15.20 — «Резерв». 15.35 — Док. телефільм «Іван Котляревський». 15.55 — Концерт на замовлення танців. 16.30 — Програма, присвячена національному святу болгарського народу — Дню свободи. 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — Худ. телефільм «Чарівна сила мистецтва». 20.35 — Естрадин концерт. 20.45 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — Мультфільм-вистава «Наталка-Полтавка». По закінченні — новини.

ПОНЕДІЛОК,

10 ВЕРЕСНЯ

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.40 — Північний. 9.05 — Мультфільм. 9.35 — Телефільм для дітей «Невідомі острови». 10.40 — У світі тварин. По закінченні — новини. 11.30 — Новини. 14.50 — «По Сибіру і Далекому Сходу». 15.35 — Мамині писемки. 16.05 — Ф. Мейнелсон. «Шотландська симфонія». 16.45 — Вперед, хлопці! 17.15 — «День за днем». (КД). 18.00 — Телефільм. (КД). 18.15 — П'ятирічка. Рік четвертий. «Хімічний апатит». 18.45 — «Сьогодні у світі». 19.00 — «Вперед, хлопці». (КД). 19.30 — Ф. Достоевський «Знамені і сирині». Фільм-вистава. (21.00 — «Час»). По закінченні — «Сьогодні у світі».

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — Телефільм «Останній годинник». 2 серія. 11.20 — Фільм-концерт «Ураган в опереті». 11.40 — Шкільний крам. Російська література. 9 клас. 12.10 — «Доброго нам здоров'я». 12.40 — Музичний фільм-вистава «Наталка-Полтавка». 15.55 — Для дітей. «Срібний дзвіночок». 16.15 — «Важка врожаю». У коридорі музичних Закарпаття. 16.35 — Концертний зал «Дружба». Виступ Державного ансамблю пісні й танцю Дагестану «Горинка». 17.25 — Док. телефільм «Новгород». 18.00 — Для дітей. «Дружні Тіомі Откривають». 18.30 — Музичний фільм «Дирігент». 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — І. Франко. «Я сиї парода, що в горі йде...» Літературні читання. 20.10 — Сіпаєв задушена артистка УРСР Р. Гориченко. 20.40 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — Фільм «Випишувачі». По закінченні — новини.

В. о. редактора
В. СТУПАК.

НА ВАШУ
КНИЖКОВУ
ПОЛІЦЮ

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

Весняні квіти. Оповідання болгарських письменників. Збірка. (Роман). М.: «Молода гвардія», 1978. 208 стор.

Мабуть, багатьом дітям і підліткам буде цікаво познайомитися зі своїми ровесниками з Болгарії, країни, яка в Міжнародний рік дитини стала центром Міжнародної асамблеї дітей.

Піонери Острова Свободи. М.: «Молода гвардія», 1978. 192 стор.

Подорожуючи по сторінках цієї книги, ви станете свідками піонерського руху на Кубі, познайомитеся з піонерами-моряками і піонерами Хосе Марі. Іхніми законами, чудовими традиціями, народними протестом 20-річної історії Острова Свободи. Дізнаєтеся також про зв'язи піонерської організації в Латинській Америці з кубинськими піонерами. Книга особливо стане в пригоді членам КДД і вейм. Хто йде маршем Веселого піонерського маршу «Мир і солідарність».

Юні сухобаторці. Збірка. М.: «Молода гвардія», 1978. 175 стор.

Як називається піонерська організація Монгольської Народної Республіки? Чи знаєте ви її закони, традиції, спадок? Що вам відомо про її історію, про сьогоднішнє життя і справи монгольських піонерів? Відповіді на ці та багато інших запитань ви

знайдете на сторінках пропонуваної книги.

Вранішні хмари. Оповідання індійських письменників. Переклад Хіди. М.: «Детская литература», 1978. 176 стор.

Інді — країна різних контрастів, де не тільки в далекому минулому, а й тепер переживає домі дитячої скарбниці неблагодішного. Особливо не характерно для сімей найбіднішого населення, діти яких не знають жодної зручності, а змушені рано починати своє важке трудове життя.

Прочитавши книгу, ви не раз переконаєтеся, що на одній планеті існують два таких різних світи, два таких нескончатих дитинства.

Н. КАНТОЛИНСЬКА,
головний бібліограф
обласної дитячої бібліотеки імені А. Гайдара.

«Молодой коммунар» —
орган Кировоградского
областного комитета
ЛКСМ Украины.
На украинском языке.

Газета
выходит
у вторник,
четвер
і суботу.

М. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.
316050, МСП

Відділ листів і масової роботи, відділ пропаганди — 2-45-36; відповідальний секретар, відділ учнівської молоді — 2-46-67; відділ комсомольського життя, відділ військово-патриотичного виховання та спорту — 2-45-35; фотолабораторія — 2-56-65; нічна редакція — 3-63-53.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України.
М. Кіровоград, вул. Глінки, 2.